

Határozatok Tára

C-643/15 és C-647/15. sz. egyesített ügyek

**Szlovák Köztársaság
és
Magyarország
kontra
az Európai Unió Tanácsa**

„Megsemmisítés iránti kereset – (EU) 2015/1601 határozat – A nemzetközi védelem területén a Görög Köztársaság és az Olasz Köztársaság érdekében elfogadott átmeneti intézkedések – Harmadik országok állampolgárainak egyes tagállamok területére való hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzet – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – Áthelyezési létszámok – Az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése – Jogalap – Alkalmazási feltételek – A »jogalkotási aktus« fogalma – Az EUMSZ 289. cikk (3) bekezdése – Az Európai Tanács által elfogadott következtetéseknek az Európai Unió Tanácsa számára való kötelező jellege – Az EUSZ 15. cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 68. cikk – Lényeges eljárási szabályok – Az Európai Bizottság javaslatának módosítása – Az Európai Parlamenttel folytatott újabb konzultáció és az Európai Unió Tanácsán belüli egyhangú szavazás követelménye – EUMSZ 293. cikk – A jogbiztonság és az arányosság elve”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (nagytanács), 2017. szeptember 6.

- Intézmények jogi aktusai – Jogi jelleg – Jogalkotási aktus – Fogalom – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Kizártság*
(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés, EUMSZ 289. és EUMSZ 294. cikk)
- Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Terjedelem*
(EUMSZ 78. cikk, (2) és (3) bekezdés)
- Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Jogalkotási aktusok rendelkezéseitől való eltérés lehetősége – Korlátok – Annak szükségessége, hogy az intézkedések ideiglenes jellegűek legyenek*
(EUMSZ 78. cikk, (2) és (3) bekezdés; 2015/1601 tanácsi határozat)

4. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Az időtartam meghatározása – Értékelési szempontok*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés; 2015/1601 tanácsi határozat)

5. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – A „hirtelen” fogalma*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés)

6. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – A szükséghelyzet és az említett beáramlás közötti szoros kapcsolat szükségessége*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés)

7. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – A Tanácsot az elfogadandó intézkedések megválasztása tekintetében megillető mérlegelési jogkör – Olyan kiigazítási mechanizmusok előírásának lehetősége, amelyek lehetővé teszik a helyzet változására való reagálást*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés)

8. *Bizottság – Hatáskörök – Jogalkotás-kezdeményszerzési hatáskör – A hatáskörök megosztása és az intézményi egyensúly elvének tiszteletben tartása mellett történő gyakorlás – Jogalkotási és nem jogalkotási aktusokra irányuló javaslatokra való alkalmazás*

(EUSZ 13. cikk, (2) bekezdés; EUMSZ 68. cikk és EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés)

9. *Intézmények jogi aktusai – Előkészítő eljárás – A Parlamenttel történő rendszeres konzultáció – Kötelező újbóli konzultáció az eredeti javaslat lényeges módosítása esetén – A kötelezettség terjedelme*

(EUMSZ 113. cikk)

10. *Bizottság – Hatáskörök – Jogalkotás-kezdeményszerzési hatáskör – Javaslat módosítására vonatkozó hatáskör – A gyakorlás feltételei – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett szükséghelyzettel szembesülő tagállamok érdekében elfogadott átmeneti intézkedésekre irányuló javaslat*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés és EUMSZ 293. cikk, (2) bekezdés)

11. *Bizottság – Hatáskörök – Jogalkotás-kezdeményszerzési hatáskör – Javaslat módosítására vonatkozó hatáskör – A biztosok kollégiumának azon lehetősége, hogy felhatalmazza egyes tagjait a módosításra*

(EUMSZ 293. cikk, (2) bekezdés; a Bizottság belső eljárási szabályzata, 13. cikk)

12. *Tanács – Tanácskozások – A nyelvhasználatra vonatkozó szabályok – Annak lehetősége, hogy valamely jogi aktus tervezetének módosítását csak az Unió egyik hivatalos nyelvén javasolják – Megengedhetőség – Feltétel – Valamely tagállam kifogásának hiánya*

(EUSZ 3. cikk, (3) bekezdés, negyedik albekezdés; 2009/937 tanácsi határozat, melléklet, 14. cikk)

13. *Európai uniós jog – Elvek – Arányosság – Terjedelem – Az uniós jogalkotó mérlegelési jogköre – Bírósági felülvizsgálat – Korlátok – A jogi aktus elfogadásakor rendelkezésre álló adatokra tekintettel történő értékelés*

(EUSZ 5. cikk, (4) bekezdés; EUMSZ 78. cikk, harmadik bekezdés)

14. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett sürgősségi helyzetű tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – Bírósági felülvizsgálat – Korlátok – A tagállamok között áthelyezett személyek számszerűsített elosztásának előírása – Megengedhetőség – A szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztása elvének tiszteletben tartása*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés és EUMSZ 80. cikk)

15. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett sürgősségi helyzetű tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – Az egyes állampolgárok és az áthelyezési céltagállam közötti kulturális és nyelvi kapcsolatok fennállása figyelembevételének kötelezettsége – Hiány*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés és EUMSZ 80. cikk; az Európai Unió Alapjogi Chartája, 21. cikk)

16. *Bírósági eljárás – Beavatkozás – A támogatott fél jogalapjaitól eltérő jogalapok – Elfogadhatóság – Feltétel – A jogvita tárgyához való kapcsolódás*

(A Bíróság alapokmánya, 40. cikk; a Bíróság eljárási szabályzata, 129. cikk, és 132. cikk, (2) bekezdés, b) pont)

17. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett sürgősségi helyzetű tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – Az áthelyezésre vonatkozó határozattal szembeni hatékony jogorvoslathoz való jog biztosításának kötelezettsége*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés; az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. cikk)

18. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett sürgősségi helyzetű tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – A Görögország és Olaszország érdekében meghozott intézkedésekről szóló 2015/1601 határozat – Az állampolgárok elosztásának módjai – Valamely fogadó tagállam állampolgár által történő előnyben részesítésének figyelembevétele – Kizártság*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés; 604/2013 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 13. cikk, (1) bekezdés; 2015/1601 tanácsi határozat, 5. cikk, (3) bekezdés)

19. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – Harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlásával jellemzett sürgősségi helyzetekkel szembeálló tagállamok érdekében a Tanács által elfogadott átmeneti intézkedések – Ezen állampolgárok más tagállamok területére való áthelyezése – Az áthelyezés harmadik államba való visszaküldésnek minősülése – Kizártság*

(EUMSZ 78. cikk, (3) bekezdés; az Európai Unió Alapjogi Chartája, 18. cikk)

1. Valamely jogi aktus csak akkor minősíthető uniós jogalkotási aktusnak, ha azt a Szerződések olyan rendelkezése alapján fogadták el, amely kifejezetten hivatkozik vagy a rendes jogalkotási eljárásra vagy a különleges jogalkotási eljárásra. Ebből következik, hogy a Szerződéseknek a szóban forgó jogi aktus jogalapjául szolgáló rendelkezésében szereplő, a Parlamenttel folytatott konzultáció követelményére való hivatkozásból nem lehet arra következtetni, hogy e jogi aktus elfogadására a különleges jogalkotási eljárás alkalmazandó.

Így amennyiben az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése előírja, hogy a Tanács a Bizottság javaslata alapján és a Parlamenttel folytatott konzultációt követően fogadja el az e rendelkezésben említett átmeneti intézkedéseket, és ez a rendelkezés semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz sem a rendes jogalkotási eljárásra, sem pedig a különleges jogalkotási eljárásra, úgy kell tekinteni, hogy az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján elfogadható intézkedéseket nem jogalkotási aktusoknak kell minősíteni, mivel azokat nem jogalkotási eljárásban fogadták el.

(vö. 62., 64–66. pont)

2. Az EUMSZ 78. cikk (2) és (3) bekezdésében szereplő rendelkezések kiegészítő jelleggel rendelkeznek, és lehetővé teszik az Unió számára, hogy az uniós közös menekültügyi politika keretében különböző intézkedéseket fogadjon el annak érdekében, hogy – többek között – a migrációs válsághelyzetekre rövid és hosszú távon egyaránt hatékony reagálást lehetővé tévő eszközökkel ruházza fel magát. E tekintetben az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján elfogadható átmeneti intézkedések fogalmának olyan kellően tág hatállyal kell rendelkeznie, hogy lehetővé tegye az uniós intézmények számára az ahhoz szükséges valamennyi átmeneti intézkedés meghozatalát, hogy hatékonyan és gyorsan reagáljanak egy olyan sürgősségi helyzetre, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez.

(vö. 74., 77. pont)

3. Jóllehet az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott átmeneti intézkedések főszabály szerint eltérhetnek a jogalkotási aktusok rendelkezéseitől, az ilyen eltéréseknek tárgyi és időbeli hatályukat illetően behatároltaknak kell lenniük oly módon, hogy azok átmeneti intézkedéssel egy konkrét válsághelyzetre való gyors és hatékony reagálásra szorítkozzanak, ami kizárja, hogy ezeknek az intézkedéseknek az lehessen a célja vagy azok olyan hatással járjanak, hogy ezeket a jogalkotási aktusokat állandó jelleggel és általánosan felváltsák vagy módosítsák, és ezzel megkerüljék az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésében előírt rendes jogalkotási eljárást.

A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló 2015/1601 határozatban foglalt eltérések megfelelnek e követelménynek. Az említett határozatban előírt eltérések ugyanis csak egy kétéves időszakra alkalmazandók, kivéve a meghosszabbítás lehetőségét. Továbbá ezek az eltérések azon korlátozott számú harmadik országbeli állampolgárt érintik, akik Görögországban vagy Olaszországban nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztettek elő, akik a 2015/1601 határozatban említett állampolgárság egyikével rendelkeznek, akik e két tagállam egyikéből kerülnek áthelyezésre, és akik egy bizonyos időszakban érkeztek, illetve érkeznek az említett tagállamokba.

(vö. 78–80. pont)

4. Jóllehet az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése megköveteli, hogy az e rendelkezésben említett intézkedések ideiglenesek legyenek, mérlegelési mozgásteret tart fenn a Tanács számára ahhoz, hogy az ezen intézkedések alkalmazási időszakait az adott körülményektől függően, különösen pedig az ezen intézkedéseket igazoló szükséghelyzet sajátosságaira tekintettel eseteként határozza meg.

Ami a nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló 2015/1601 határozatot illeti, a Tanács nyilvánvalóan nem lépte túl mérlegelési jogkörét, amikor az e határozatban szereplő intézkedések időtartamát 24 hónapban határozta meg. E választás ugyanis igazoltnak tűnik, tekintettel arra a tényre, hogy nagyszámú személy áthelyezése új és egyben összetett művelet, amely különösen a tagállami közigazgatások közötti koordináció terén bizonyos ideig tartó előkészítést és végrehajtást tesz szükségessé, mielőtt az konkrét hatásokat váltana ki. E tekintetben nem lehet érvényesen azt állítani, hogy a 2015/1601 határozat nem ideiglenes jellegű, mivel annak hosszú távú hatásai lesznek. Ha ugyanis figyelembe kellene venni valamely áthelyezési intézkedés áthelyezett személyekre való hatásainak időtartamát ezen intézkedés EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése értelmében vett átmeneti jellegének értékeléséhez, az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személyeket érintő semmilyen áthelyezési intézkedést sem lehetne meghozni e rendelkezés értelmében, amennyiben az ilyen többé-kevésbé hosszú távú hatások az ilyen áthelyezés velejárói.

(vö. 92., 96–99. pont)

5. Az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése értelmében vett „hirtelennek” minősíthető a harmadik országok állampolgárainak olyan mértékű beáramlása, amely előreláthatatlan volt, még akkor is, ha több évig tartó migrációs válság összefüggésében kerül arra sor, amennyiben az lehetetlenné teszi a közös uniós menekültügyi rendszer megfelelő működését.

(vö. 114. pont)

6. Ami az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésében említett szükséghelyzetet minősítő „caractérisée [jellemez]” minősítés értelmezését illeti, jóllehet az említett rendelkezés nyelvi változatainak a kisebb része nem ezt a kifejezést, hanem a „causée [okoz]” kifejezést használja, ezt a két kifejezést – e rendelkezés összefüggésében és az arra irányuló célkitűzésére tekintettel, hogy tehetővé tegye a valamely migrációs szükséghelyzetre való hatékony reagálásra irányuló átmeneti intézkedések gyors elfogadását – ugyanúgy kell érteni, nevezetesen annak a követelménynek kell kifejezésre jutnia, miszerint kellően szoros kapcsolatnak kell fennállnia a szóban forgó szükséghelyzet és a harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása között.

(vö. 125. pont)

7. Tekintettel arra, hogy a migrációs hullámok velejárója, hogy azok gyorsan változhatnak, különösen úgy, hogy más tagállamokba helyeződnek át, az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésével nem ellentétes az, hogy az e rendelkezés alapján hozott átmeneti intézkedésekhez kiigazítási mechanizmusok párosulnak. Az említett rendelkezés ugyanis széles mérlegelési jogkörrel ruhazza fel a Tanácsot azon intézkedések megválasztását illetően, amelyek annak érdekében hozhatók, hogy gyorsan és hatékonyan reagáljanak valamely sajátos szükséghelyzetre, valamint az olyan lehetséges változásokra, amelyek e szükséghelyzetet érinthetik. A sürgősségre való válaszolás nem zárja ki a válasz fejlődő és igazodó jellegét, feltéve hogy megőrzi átmeneti jellegét.

(vö. 131–134. pont)

8. A hatáskörök megosztásának elve és az intézményi egyensúly elve egyaránt alkalmazandóak a Bizottság kezdeményezési hatáskörére az olyan nem jogalkotási aktusok EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján történő elfogadásával összefüggésben, mint a nemzetközi védelem területén bizonyos tagállamok érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló határozat. E

tekintetben az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése a Bizottság kezdeményezési hatáskörét nem teszi függővé az Európai Tanács által az EUMSZ 68. cikk alapján meghatározott iránymutatások előzetes fennállásától.

Egyébiránt az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése megengedi a Tanács számára intézkedések minősített többséggel való elfogadását. Az intézményi egyensúly elve tiltja, hogy az Európai Tanács ezt a szavazási szabályt úgy módosítsa, hogy a Tanácsnak az EUMSZ 68. cikknek megfelelően hozott következtetések útján egyhangúságon alapuló szavazási szabályt írjon elő. Márpedig mivel az uniós intézmények akaratnyilvánítására vonatkozó szabályokat a Szerződések állapítják meg, és azokról sem a tagállamok, sem maguk az intézmények nem rendelkezhetnek, kizárólag a Szerződések hatalmazhatják fel valamely intézményt arra, hogy különleges esetekben eltérjen a Szerződésekben megállapított valamely döntéshozatali eljárástól.

(vö. 146–149. pont)

9. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 160–162. pont)

10. Az EUMSZ 293. cikk (2) bekezdése értelmében, amíg a Tanács nem határozott a Bizottság javaslatáról, utóbbi az uniós jogi aktus elfogadásához vezető eljárások során javaslatát bármikor módosíthatja. A Bizottság által elfogadott módosított javaslatok nem kell, hogy szükségképpen írásbeli formát öltsenek, amennyiben azok az uniós jogi aktusok elfogadására vonatkozó azon folyamatnak a részét képezik, amelyet bizonyos, az intézmények között az álláspontok közelítésének eléréséhez szükséges rugalmasság jellemez.

Az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdésének sajátos összefüggésében úgy tekinthető, hogy a Bizottság gyakorolta az EUMSZ 293. cikk (2) bekezdésében említett, módosításra vonatkozó hatáskörét, ha ennek az intézménynek az érintett jogi aktus elfogadására vonatkozó folyamatban való részvételéből egyértelműen kitűnik, hogy a módosított javaslatot a Bizottság jóváhagyta. Az ilyen értelmezés megfelel az EUMSZ 293. cikk (2) bekezdése célkitűzésének, amely a Bizottság kezdeményezési hatáskörének védelmére irányul.

(vö. 177., 179., 181. pont)

11. A Bizottság belső eljárási szabályzatának az EUMSZ 293. cikk (2) bekezdésének célkitűzésére tekintettel értelmezett 13. cikkéből következik – amely (2) bekezdés célja a Bizottság kezdeményezési hatáskörének védelme –, hogy a biztosok kollégiuma felhatalmazhatja egyes tagjait a Bizottság javaslatának az eljárás során történő módosítására az általa előzetesen meghatározott korlátok között.

(vö. 185. pont)

12. Jóllehet az Unió elkötelezett a többnyelvűség védelme mellett, amelynek jelentőségére emlékeztet az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdése, semmi nem zárja ki, hogy a Tanács úgy értelmezze az eljárási szabályzata 14. cikkét, hogy míg az (1) bekezdése megköveteli, hogy a Tanács tanácskozásainak alapját képező tervezeteket főszabály szerint az Unió valamennyi hivatalos nyelvén el kell készíteni, ugyanezen cikk (2) bekezdése a módosításokat illetően egyszerűbb nyelvhasználati szabályokat ír elő, abban az értelemben, hogy nem követelik meg, hogy a módosítások az Unió valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre álljanak. A valamely tagállam által megjelölt nyelvi változatokat csak abban az esetben kell benyújtani a Tanácshoz, mielőtt az folytathatná a tanácskozást, ha az adott tagállam kifogást emel. Ez az értelmezés ugyanis olyan kiegyensúlyozott és rugalmas megközelítésből ered, amely a Tanács munkálatainak hatékonyságát és gyorsaságát segíti elő.

(vö. 201., 203. pont)

13. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 206–208., 221. pont)

14. Azon súlyos szükséghelyzet sajátos összefüggésében, amelyet harmadik országok állampolgárainak a tagállamokba való tömeges és hirtelen beáramlása jellemzett, a 120 000 személyt érintő, kötelező áthelyezési mechanizmusnak az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján történő elfogadására vonatkozó határozatot – jóllehet annak objektív kritériumokon kell alapulnia – a Bíróság csak akkor semmisítheti meg, ha megállapításra kerül, hogy amikor a Tanács elfogadta a megtámadott határozatot, az abban az időpontban rendelkezésre álló információk és adatok tükrében nyilvánvaló értékelési hibát vétett, amennyiben egy másik kevésbé kényszerítő, de ugyanolyan hatékony intézkedést ugyanezen határidőkön belül meg lehetett volna hozni.

E tekintetben azon érvelést illetően, miszerint a megtámadott határozat aránytalan intézkedésnek minősül, amennyiben szükségtelenül olyan kötelező mechanizmust ír elő, amely a tagállamok között áthelyezett személyek számszerűsített és kötelező, létszámok alapján történő elosztását tartalmazza, nem tűnik úgy, hogy a Tanács azzal, hogy az ilyen kötelező áthelyezési mechanizmus előírását választotta, nyilvánvaló értékelési hibát vétett. A Tanács ugyanis – azon széles mérlegelési mozgástér keretében, amelyet számára e tekintetben el kell ismerni – jogosan vélheti úgy, hogy az áthelyezett személyek elosztásának kötelező jellege szükséges azon sajátos szükséghelyzetre tekintettel, amelyben a megtámadott határozatot el kell fogadni. Egyebekben a megtámadott határozat elfogadásakor a Tanács ténylegesen köteles arra, hogy alkalmazza a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztásának elvét – ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is –, amely az EUMSZ 80. cikk értelmében az Unió közös menekültügyi politikájának végrehajtása során irányadó. Így nem róható fel a Tanácsnak, hogy nyilvánvaló értékelési hibát vétett, amikor arra az álláspontra helyezkedik, hogy a helyzet különös sürgősségére tekintettel, az EUMSZ 78. cikknek az EUMSZ 80. cikkel és az abban meghatározott, a tagállamok közötti szolidaritás elvével összefüggésben értelmezett (3) bekezdése alapján olyan átmeneti intézkedéseket kell hoznia, amelyek a kötelező áthelyezési mechanizmus előírásából állnak.

(vö. 235., 236., 245., 246., 252., 253. pont)

15. Amikor egy vagy több tagállam az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése értelmében vett szükséghelyzettel szembesül, azokat a terheket, amelyeket e tagállam vagy e tagállamok javára az e rendelkezés alapján elfogadott átmeneti intézkedések maguk után vonnak, főszabály szerint az összes többi tagállam között kell elosztani, a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztása elvének megfelelően, tekintve hogy az EUMSZ 80. cikknek megfelelően ez az elv rendezi az uniós menekültügyi politikát. Következésképpen a nemzetközi védelem területén bizonyos tagállamok érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló határozat elfogadásakor a Bizottság és a Tanács jogosan gondolja úgy, hogy az áthelyezett kérelmezők összes tagállam közötti elosztása az EUMSZ 80. cikkben megállapított elvnek megfelelően az említett határozat alapvető tényezője.

E tekintetben amennyiben az áthelyezést szigorúan az egyes nemzetközi védelmet kérelmezők és az áthelyezési céltagállam közötti kulturális és nyelvi kapcsolatok fennállásától kellene függővé tenni, ebből az következne, hogy ezen kérelmezőknek az összes tagállam között az EUMSZ 80. cikkben előírt szolidaritás elvének tiszteletben tartásával történő elosztása, és ennél fogva a kötelező áthelyezési mechanizmus elfogadása lehetetlen lenne. Mindenesetre a nemzetközi védelmet kérelmezők etnikai származásához kapcsolódó megfontolások nem vehetők figyelembe, amennyiben azok nyilvánvalóan ellentétesek az uniós joggal, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkével.

(vö. 291., 292., 304., 305. pont)

16. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 303. pont)

17. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkének megfelelően biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot nemzeti szinten minden olyan határozattal szemben, amelyet valamely nemzeti hatóságnak kell az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján az áthelyezési eljárás során meghoznia.

(vö. 325. pont)

18. A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló 2015/1601 határozattal létrehozott rendszer – akárcsak az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013 rendelettel létrehozott rendszer – objektív feltételeken, nem pedig a nemzetközi védelmet kérelmező kívánságának kifejezésén alapul. Különösen, az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében előírt, az első beutazás szerinti tagállam felelősségének a szabálya – amely a felelős tagállam meghatározásának az ebben a rendeletben előírt egyetlen olyan szabálya, amelytől a 2015/1601 határozat eltér – nem függ a kérelmezőnek egy meghatározott fogadó tagállam előnyben részesítésétől, és nem célja konkrétan annak biztosítása, hogy e kérelmező és a felelős tagállam között nyelvi, kulturális vagy társadalmi kötelék álljon fenn.

Továbbá jöllehet bizonyos mérlegelési mozgásteret fenntartanak a kedvezményezett tagállamok hatóságainak, amikor a 2015/1601 határozat 5. cikkének (3) bekezdése értelmében felhívják őket arra, hogy azonosítsák azokat az egyedi kérelmezőket, akik valamely meghatározott áthelyezési céltagállamba helyezhetők át, az ilyen mozgástér e határozat célkitűzésére tekintettel igazolt, nevezetesen hogy nagyszámú kérelmezővel könnyítsenek a görög és olasz menekültügyi rendszereken azzal, hogy ezeket a kérelmezőket rövid határidőn belül és ténylegesen áthelyezik más tagállamokba az uniós jog, különösen pedig az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított alapvető jogok tiszteletben tartásával. Egyébként a kérelmezők az uniós jog értelmében nem jogosultak megválasztani a kérelmük megvizsgálásáért felelős tagállamot. Azok a feltételek ugyanis, amelyeket a 604/2013 rendelet ír elő a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásához, nem kapcsolódnak a kérelmezőnek egy meghatározott fogadó tagállam előnyben részesítéséhez.

(vö. 333., 334., 337., 339. pont)

19. Az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése szerinti áthelyezési folyamat keretében a nemzetközi védelmet kérelmezőnek az egyik tagállam részéről a másiknak való átadása – kérelme észszerű határidőn belül való megvizsgálásának biztosítása érdekében – nem tekinthető úgy, hogy az a valamely harmadik államba való visszaküldésnek minősül. Éppen ellenkezőleg, egy uniós szinten hozott olyan válságkezelési intézkedésről van szó, amelynek célja az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikkében foglalt menedékjog mint alapvető jog a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény tiszteletben tartása mellett való hatékony gyakorlásának biztosítása.

(vö. 342., 343. pont)